

Κάθε παι-δαγωγία στην αρχή δεν «φαίνεται» να προξενεί χαρά, αλλά λύπη

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Αγ. Ιωάννης Χρυσόστομος / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη](#)

Αυτοί που πίνουν τα πικρά φάρμακα, στην αρχή ανέχονται κάποια αηδία και κατόπιν αισθάνονται την ωφέλεια.

Πράγματι τέτοια είναι η αρετή, τέτοια είναι η κακία· στην περίπτωση της κακίας προηγείται η ηδονή και ακολουθεί η λύπη, ενώ στην περίπτωση της αρετής προηγείται η λύπη και ακολουθεί η ηδονή.

Αλλά δεν είναι καθόλου το ίδιο· διότι δεν είναι το ίδιο να λυπηθείς προηγουμένως

κι' έπειτα να ευχαριστηθής, και να ευχαριστηθής πρώτα κι' έπειτα να λυπηθής. Πώς; Διότι στη δεύτερη περίπτωση η προσδοκία τής μελλοντικής λύπης μειώνει την παρούσα ηδονή, ενώ στην πρώτη περίπτωση η προσδοκία τής μελλοντικής ηδονής ελαττώνει την πα-ρούσα υπερβολική λύπη· έτσι ο άνθρωπος εκεί ποτέ δεν γνωρίζει την ηδονή, ενώ εδώ ποτέ δεν γνωρίζει την λύπη.

Και δεν διαφέρουν μόνο ως προς αυτό αλλά και ως προς άλλα. Πώς; Διότι ούτε τα χρο-νικά διαστήματα είναι ίσα, αλλά πολύ μεγαλύτερα και περισσότε-ρα. Εδώ όμως ακόμη περισσότερο ισχύει αυτό για τα πνευματικά.

Απ' αυτό λοιπόν επιχειρεί ο Παύλος να τους παρηγορήσει, και προβάλλει πάλι την κοινή κρίση, την οποία κανείς δεν μπορεί ν' απορρίψει, ούτε να την πολεμήσει. Διότι, όταν κάποιος πη αυτό που όλοι ομολογούν, όλοι το αποδέχονται και κανείς δεν φέρει αντίρρηση. Λυπάσθε, λέγει· αυτό είναι φυσικό· διότι τέτοια είναι η παιδα-γωγία, τέτοια αρχή έχει.

Γι' αυτό και πρόσθεσε τα εξής· «κάθε παι-δαγωγία στην αρχή δεν φαίνεται να προξενή χαρά, αλλά λύπη». Σωστά είπε, «δεν φαίνεται»· διότι η παιδαγωγία δεν προξενεί λύπη, αλλά μόνο φαίνεται ότι προξενεί· ούτε η μία παιδαγωγία προξενεί, ενώ η άλλη όχι, αλλά κάθε παιδαγωγία· διότι λέγει, «κάθε παιδα-γωγία δεν φαίνεται να προξενή χαρά, αλλά λύπη»· δηλαδή και η ανθρώπινη και η πνευματική. Βλέπεις ότι χρησιμοποιεί έννοιες γνωστές σε όλους; Φαίνεται, λέγει, ότι προξενεί λύπη· επομένως δεν προξενεί. Διότι ποιά λύπη γεννά χαρά; Καμμία· όπως ακριβώς ούτε ηδονή υπάρχει που να γεννά λύπη.

«Ύστερα όμως ανταμείβει με καρπούς ειρηνικούς εκείνους που ασκήθηκαν με αυτήν· και οι καρποί αυτοί είναι η δικαιοσύνη». Δεν είπε 'με καρπό', αλλά «με καρπούς», για να παρουσιάσει το πολύ πλήθος.

«Σ' εκείνους», λέγει, «που έχουν γυμνασθή με αυ-τήν». Τί σημαίνει, «σ' εκείνους που έχουν γυμνασθή με αυτήν»; Σ' εκείνους που την έχουν ανεχθή και την έχουν υπομείνει για πολύ. Βλέπεις πώς χρησιμοποιεί και εγκωμιαστικό όνομα; Επομένως η παιδεία είναι άσκησης· αυτή ενδυναμώνει τον αθλητή και τον κάνει ακατανίκητο στους αγώνες και ακαταμάχητο στους πολέμους.

Εφ' όσον λοιπόν κάθε παιδαγωγία είναι τέτοια, και αυτή θα είναι τέ-τοια. Επομένως πρέπει να προσδοκούμε μεγάλα αγαθά, και ότι το τέλος θα είναι ευχάριστο και ειρηνικό. Και μη θαυμάσης, εάν, ενώ είναι σκληρή, έχει καρπούς γλυκείς.

Διότι και στα δένδρα ο φλοιός είναι σχεδόν χωρίς ποιότητα και τραχύς, ενώ οι καρποί είναι γλυ-κείς. Αυτό το είπε σύμφωνα με την κοινή αντίληψη. Εάν λοιπόν

πρέπει να προσδοκάτε μεγάλα αγαθά, γιατί στενοχωρήσθε;

Γιατί, ενώ δείξατε υπομονή στα λυπηρά, τώρα που πρόκειται για τα αγαθά απογοητεύεσθε; Τα δυσάρεστα που έπρεπε να τα υπομείνετε, τα υπομείνατε· μη λοιπόν λιποψυχήσετε για την ανταπόδοσι. «Γι' αυτό ενισχύσατε τα άτονα χέρια και τα παραλυμένα γόνατα και βαδίστε σε ίσιους δρόμους με βήμα σταθερό, για να μην χειροτερέψη η κουτσαμάρα σας, αλλά να θεραπευθή μάλλον». Μιλάει σαν ν' απευθύνεται σε δρομείς και πυγμάχους και παλαιστής.

Βλέπεις πώς τους οπλίζει, πώς τους ενισχύει; Εδώ το λέγει αυτό για τους λογισμούς τους. «Ορθά βαδίζετε», λέγει· δηλαδή, μην αμφιβάλλετε. Διότι, εάν από αγάπη προέρχεται η παιδεία, εάν από φροντίδα, εάν καταλήγη σε τέλος ευχάριστο (καθόσον αυτό αποδεικνύεται και με πράξεις και με λόγια και με όλα), γιατί αποθαρρύνεσθε;

Διότι τέτοιοι είναι όσοι περιήλθαν σε απόγνωσι, όσοι δεν είναι ενισχυμένοι με την ελπίδα των μελλοντικών αγαθών. «Ορθά να βαδίζετε», λέγει· για να μην αυξήσετε την κουτσαμάρα σας, αλλά να επανέλθετε στην πρώτη σας κατάσταση· διότι ο κου-τσός όταν τρέχη, χειροτερεύει το κακό. Βλέπεις ότι από εμάς εξαρτάται η ολοκληρωτική θεραπεία;

Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος

Πηγή: inpantanassis.blogspot.gr